

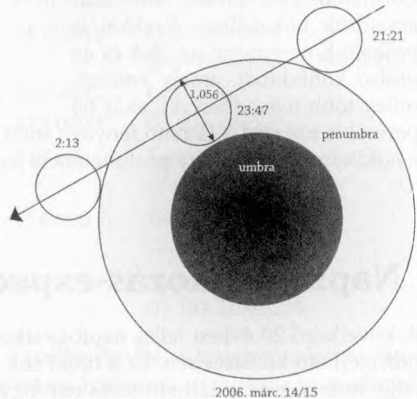

Csillagfedések

Márciusi fogyatkozások

Félfényes holdfogyatkozás március 14/15-én

A napfogyatkozás előtt két héttel, március 14/15-én, a telehold fényét kicsit enyhíteni fogja a félfényes holdfogyatkozás. Az éjszaka közepén, 23:47 UT-kor a Hold néhány ívpercre megközelíti az umbra szélét. Ez alapján 22:30 UT körül már várhatjuk, hogy a Hold déli fele kicsit sötétebb lesz, majd a szürkés fátyol egyre jobban fog növekedni. Maximum idején a látvány olyan lesz, mint teljes holdfogyatkozás idején a második kontaktus előtti percekben. 10 perces időközönként sorozatfelvételt készítve érdekes animációt kaphatunk a félfényes fogyatkozás lefolyásáról, az árnyék vándorlásáról.

Részleges napfogyatkozás Magyarországon

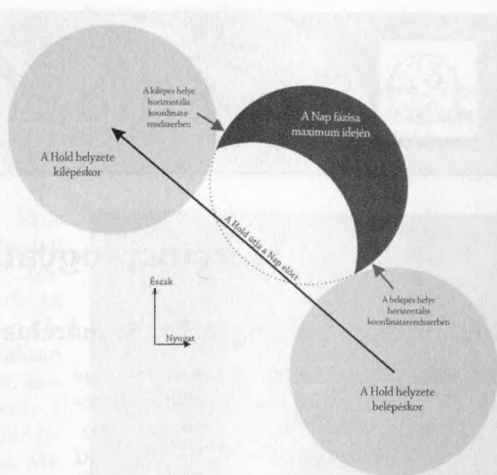
Március 29-én (szerdán) ismét részleges napfogyatkozást figyelhetünk meg hazánkból. A jelenség lefolyása nagyban hasonlít a 2005. október 3-aira. Másfél órával később kezdődik, így a jelenség maximuma a nyári időszámítás szerint már 12 óra után fog bekövetkezni. A fogyatkozás nagysága is hasonlóan 50–60% közötti lesz. Reméljük, csak az időjárás nem fog emlékeztetni az októberi eseményre, akkor ugyanis csak felhőlyukakon keresztül sikerült megfigyelni a jelenséget.

Részletes előrejelzés található tizenkilenc magyarországi városra a Meteor csillagászati évkönyv 2006 120–121. oldalain, valamint előrejelzés a teljes fogyatkozás sávjába utazóknak a 245–252. oldalakon. Az időadatok segítségével felkészülhetünk a kontaktusok pontos megfigyelésére. Időmérésre használhatjuk az ún. „rádiós ébresztőórát”, de a jelenség előtt kapcsoljuk ki, vagy vegyük ki az elemeket pár másodpercre, hogy az óra újrainduljon, és friss időszignált keresve állítsa be a pontos időt.

Igazi rutinunk lehet már a napfogyatkozás-megfigyelések végzésében, ennek ellenére nem lehet elégszer felhívni a figyelmet a biztonságos napmegfigyelésre. Bemutatók ismét lesznek az ország számos pontján, hiszen ezek a nappali események a legjobb alkalmak a csillagászat népszerűsítésére. Eddig is nagyon sok digitális kame-

rával készült képet kaptunk már, kérjük a képek beküldőit, hogy a Meteorhoz és a rovathoz eljuttatott felvételeik elnevezésében tartásuk be a kért szabványt. A helyes elnevezések hiányában nagyon nehéz a beérkezett több száz fotót rendszerezni, nyilvántartani.

A kontaktusok megfigyelése mellett új észlelési terület lehet a napfogyatkozás látványa a hidrogén alfa fényben működő távcsövekkel észlelve. Több tucatnyi Coronado PST távcső van már amatőrök birtokában. Ezekkel is próbáljuk megmérni az első és az utolsó kontaktust, amely valószínűleg több másodperccel, akár fél perccel is eltérhet a látható fényben mért adatoktól. Valószínűleg megfigyelhető lesz a holdkorong és néhány protuberancia fedése is.

SZABÓ SÁNDOR

Napfogyatkozás-expedíciók összehasonlítása

A következő 20 évben teljes napfogyatkozás nem lesz megfigyelhető Magyarországhoz elérhető közelségben. Ez a tudat sok amatőrt ösztönöz arra, hogy a március 29-i, négy hosszú percig látható teljes napfogyatkozást a Földközi-tenger északi vagy déli partján tekintse meg.

Az utazás iránti érdeklődés növekedését jól mutatja, hogy a másfél évvel ezelőtti első szervezkedés után az utóbbi hónapokban egyre több vállalkozó szellemű amatőr, illetve utazási iroda jelent meg különböző árú és más-más igényeket lefedő programajánlatával. Az újabb és újabb programajánlatokat tavaly ősz óta a *napfogyatkozás.csillagaszat.hu* oldalon is folyamatosan megjelentetjük, az alábbiakban pedig egy általános összehasonlítással szeretnénk segíteni az elutazni szándékozók döntését.

A legnépszerűbb úticél a közeli Törökország. A kevésbé tehetős amatőrök számára kedvező feltételeket kínál a Barabás Szende nevével fémjelzett erdélyi (Gyergyószentmiklós) kiindulású túra, illetve Gyenizse Péterék (MCSE Pécs/PTE TTK) pécsi autóbuszos csoportja. Mind az erdélyi csoport mind a pécsiek Antalyában tervezik megtekinteni a jelenséget. A szabad helyek függvényében még lehet jelentkezni.

A Török Riviéra ékkövének tartott Antalya bizonyára kellemes látványokkal szolgál majd. Ide két másik csoport is érkezik még, mindkettő közvetlen repülőjárat segítségével. Az egyik, 100 fős csoportot a másfél évvel ezelőtti megkezdett szervezés során, versenyztetéssel kiválasztott Quaestor Travel utaztatja majd, a másik a Tensi Holiday-jel érkezik. A vízumot is magába foglaló utazási- és szállásköltségek várhatóan egyik irodánál sem lesznek magasabbak 125 ezer forintnál fejenként. A jelentkezés a szabad helyek függvényében továbbra is lehetséges.

A jelenség Egyiptom északnyugati sarkából is jól látszik majd. Ide két utazási iroda, az Erfa Tours, illetve a Tensi Holiday szervez utat, a törökországihoz viszonyítva elég magas, 200 ezer forint feletti áron. A kellemes afrikai klíma, valamint a piramisok megtekintésének lehetősége azonban bizonyára így is sokakat vonz majd.

Az alábbiakban egy összehasonlítható táblázatot közlünk a lapzártakor ismert utakról. A feltüntetett árakat úgy kalkuláltuk, hogy azok mindegyike tartalmazza az utazás (repülőtéri illeték is), a legalább 3 csillagos kétágyas szállás és a félpanziós ellátás árát. Az árak nem tartalmazzák viszont az utasbiztosítás (piaci áron kb. 3–5000 forint) és a vízum költségeit (utóbbi 5–10 000 Ft, helyszíntől függően).

Megfigyelés helyszíne	Időtartam	Utazás módja	Ár/fő	Szervező/Elérhetőség
Törökország, Kirsehir	7 nap/6 éj	autóbusz	140 EUR (~36 000 Ft)	Barabás Szende (RO) szendok@yahoo.com
Törökország Akseki/Manavgat	7 nap/6 éj	autóbusz	85 000 Ft	Gyenizse Péter gyenizse@gamma.ttk.pte.hu
Egyiptom, Marsa Mathrouh	8 nap/7 éj	repülőjárt, autóbusz	194 400 – 223 000 Ft	Erfa Tours (1) 201-2453
Egyiptom, El Salloum	8 nap/7 éj	repülőjárt, autóbusz	220 000 Ft	Tensi Tours (1) 345-15-88
Törökország Antalya/Manavgat	6 nap/5 éj	közvetlen charter	114 000 Ft	Tensi Tours (1) 345-15-88
Törökország Antalya/Manavgat	8 nap/7 éj	közvetlen charter	116 000 Ft	Quaestor Travel (1) 302-5010/331

A fenti információk tájékoztató jellegűek, a pontos feltételek megtekintéséhez látogasson el a <http://napfogyatkozás.csillagaszat.hu> honlapra, vagy keresse a szervezőket a megadott elérhetőségeken!

Mind az elutazóknak, mind az itthon maradóknak tiszta időt kívánok a jelenség megfigyeléséhez!

BALATON LÁSZLÓ
PROGRAMFELELŐS

Felhívás napfogyatkozás-bemutatók tartására

A március 29-i napfogyatkozás élményét próbáljuk meg minél több érdeklődővel megosztani. Szeretnénk, ha minél több településen tartanának távcsöves bemutatót, főleg az iskolai tanulók részére. Akik mindennek szervezésében, lebonyolításában közreműködnek, kérjük, Kereszturi Ákosnál jelentkezzenek az mcse@mcse.hu címen. A távcsövel rendelkező amatőrtársak mellett várjuk pedagógusok jelentkezését, akik iskolai osztályukat vinnék el egy-egy közeli bemutató helyszínére. Keressük továbbá azokat is, akik bármilyen módon tudnák segíteni a megmozdulást. A jelentkezőknek a jelenséghöz kapcsolódó szóróanyagot küldünk, amennyiben előre megadják a bemutató tervezett színhelyét, akkor a sajtónak is megadjuk az információt.

Várjuk mindazon tagtársaink jelentkezését is, akik a Polaris Csillagvizsgálóból szeretnék megfigyelni a jelenséget, illetve segítenének az iskolai csoportok fogadásában.